

Protocol gewenst gedrag

In dit protocol staat beschreven hoe wij kinderen ondersteunen en leren hoe ze met elkaar om moeten gaan en hoe wij pesten tegengaan. We streven ernaar dat iedereen zich wel bevindt en zich veilig voelt, zodat iedereen zich optimaal kan ontwikkelen. Indien zich een ongewenste situatie voordoet, gebruiken we de afspraken in dit protocol om met elkaar te zoeken naar een oplossing.

Aanpak

Er zijn twee manieren om (cyber)pesten aan te pakken. De preventieve aanpak, deze is ter voorkoming van pesten. Vervolgens is er de curatieve aanpak, hierbij gaat het om het nemen van maatregelen.

Preventieve aanpak

Er wordt minder gepest in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies worden uitgesproken (Mooi, 2010). We kiezen voor een preventieve aanpak. Dat doen we op de onderstaande manieren:

Elkaar kennen

Om elkaar goed te leren kennen, starten we bij aanname met een intakegesprek en een warme overdracht. De intake vindt plaats tussen de leerkracht, ouder(s)/verzorger(s) en het kind. De warme overdracht vindt plaats tussen de opvang of vorige school en de schoolcoach of leerkracht. Daarnaast voeren we aan de start van elk schooljaar een kennismakinggesprek. We spreken verwachtingen uit naar elkaar en horen graag van ouders hoe zij hun kind zien.

Gouden en Zilveren weken

De eerste twee weken van het schooljaar en de eerste week na elke vakantie staan in het teken van de Gouden en Zilveren weken. In deze weken staat het bouwen aan een positief groepsklimaat centraal. Leerlingen en de leerkracht nemen de tijd om met elkaar af te spreken welk gedrag gewenst is en hoe we met elkaar om willen gaan. Door dit met de kinderen te doen worden zij eigenaar en voelen zij zich medeverantwoordelijk.

Pedagogisch tact

In de pedagogische relatie tussen leerkrachten, leerlingen en ouders staat het contact centraal. Leerkrachten investeren hier actief in, bijvoorbeeld door huisbezoeken af te leggen. Door het contact ontstaat verbinding, waardoor we gemakkelijker tactvol kunnen handelen. In de klas wordt eveneens veel aandacht aan pedagogisch tact besteed; leerlingen leren contact maken en anticiperen op contact.

MijnRapportfolio, Hart&Handen en Vensters

Via MijnRapportfolio, Vensters (in groep 7 en 8) en Hart&Handen peilen wij het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen. Vanaf groep 4 vullen de leerlingen ook zelf vragenlijsten van Hart&Handen in. Ons streven is dat alle kinderen zich welbevinden en betrokken voelen. De peiling geeft ons inzicht hoe het met de kinderen gaat. Tevens geeft het handvatten hoe de betrokkenheid en het welbevinden te kunnen verhogen.

Rol ouder(s)/verzorger(s)

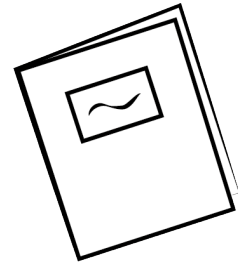
Het is belangrijk dat de school in een vroeg stadium signalen krijgt van de ouders/verzorgers over pestgedrag. Zowel als het een kind betreft dat ervaart dat het gepest wordt, als van een kind dat mogelijk pest. Daarom blijft het belangrijk dat ook kinderen en ouders/verzorgers signalen oppakken en doorgeven aan de leerkracht. Door snel in te grijpen in de groep kunnen onveilige situaties zoveel mogelijk voorkomen worden en vervelende pestsituaties opgelost. Daarnaast is het belangrijk thuis met het kind te praten over het pesten (zie curatieve aanpak) en het verschil tussen pesten en plagen. De samenwerking tussen leerlingen, leerkracht en ouders/verzorgers, is de belangrijke basis voor een veilig schoolklimaat.

Curatieve aanpak

Stap 1 Signalering

Signalen van pesten kunnen via verschillende wegen bij ons komen:

- Signalering door het kind zelf
- Signalering door andere kinderen
- Signalering door de ouders van het kind
- Signalering door collega's van De Heydonck
- Signalering door derden

Het signaal wordt als eerste met de eigen leerkracht van De Heydonck besproken. Directie kan wanneer gewenst, in tweede instantie, een rol hebben.

Stap 2 Duiden

Na signalering gaan we in gesprek met het kind en de ouders. Samen bepreken we de situatie met elkaar aan tafel.

Stap 3 Plan van aanpak:

In overleg met alle betrokkenen maken we, wanneer nodig, een plan van aanpak waar de volgende zaken in verwerkt kunnen worden:

- Handelswijze in de unit door de collega's
- Communicatie afspraken

Komen er wederom signalen binnen dat pesten, ondanks alle inspanningen, zich voor blijft doen, dan wordt de anti-pest coördinator ingeschakeld. De anti-pest coördinator kan, eventueel samen met de vertrouwenspersoon, deskundigen raadplegen en de leerkracht en directie adviseren.

n.b. ten alle tijden bieden we vanuit maatwerk en gesprek een traject passend bij de personen en de situatie.

Wat is plagen en pesten?

Plagen

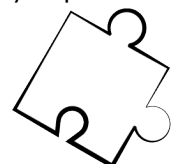
Iemand op het schoolplein een stevige duw geven kan plagen zijn, maar het kan net zo goed gaan om echt pestgedrag. We spreken over plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag een uitnodigend karakter heeft om iets terug te geven vanuit een onschuldige sfeer. Bij plagen is er sprake van een gelijkwaardigheid in de relatie tussen de betrokkenen. Het gaat dan om een prikkelend spelletje dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Er is sprake van een pedagogische waarde: door elkaar eens uit te dagen leren kinderen heel goed om met allerlei conflicten om te gaan. Dat is een vaardigheid die ze later in hun leven van pas komt bij conflicthantering waar iedereen in zijn leven mee te maken krijgt.

Pesten

Het specifieke van pesten is gelegen in het bedreigende en vooral systematische karakter. We spreken van pestgedrag als het daarnaast ook nog regelmatig gebeurt, waardoor de veiligheid van de omgeving van een kind wordt aangetast. De inzet van het pestgedrag is altijd macht door intimidatie.

Cyberpesten

Cyberpesten (of digitaal pesten) is het pesten of misbruiken via het internet en via mobiele telefoon. Cyberpesten kan nog veel harder zijn dan pesten zoals hierboven beschreven. Dit komt doordat de daders gemakkelijk anoniem kunnen blijven en de reikwijdte van het internet veel groter is. Daarnaast is het erg ongreepbaar en 24/7 uit te voeren. (Cyber)Pesten is iedere situatie waarin een persoon herhaaldelijk

het slachtoffer is van geestelijk en/of lichamelijk geweld, vaak bewust, uitgeoefend door één of meer personen.

Literatuurlijst

Mooij, T. (2010). Pesten op de basisschool. In R. Loeber, W. Slot, P. van der Laan, M. Hoeve, & D. Graas (Eds.), *Misdadigers van morgen? Over de ontwikkeling en effectieve aanpak van jeugddelinquentie onder twaalfminners* (pp. 101-108). Amsterdam: SWP.